

Иброҳим сураси, 12-15 оятлар

05:00 / 23.01.2017 4074

12. Нима учун биз Аллоҳга таваккал қилмас эканмиз?! Ҳолбуки, у бизни йўлимизга ҳидоят қилди. Бизга берган озорларингизга, албатта, сабр қиламиз. Таваккал қилувчилар фақат Аллоҳгагина таваккал қилсинлар», дедилар.

Пайғамбар алайхиссаломларнинг бу сўзларида Аллоҳга таваккал қилишнинг, ҳар бир нарсада Унга суюниш, Ундан изн олиш, Унга ёлбориш, Ундан мадад кутишнинг асосий боиси ифодасини топгандир. Айни чоқда, бу маъно ажойиб бир услуб, инкорий савол услуги ила баён этилмоқда.

«Нима учун биз Аллоҳга таваккал қилмас эканмиз?!»

Эй кофирлар, айтинглар-чи, нима учун биз ўз Роббимизга таваккал қилмас эканмиз?! Бу дунёда яшашдан мақсад икки дунё саодатига эришишмиди? Ўша саодатга эришиш учун унинг йўлини топиш керакмиди? Аллоҳ таоло бизни ўша йўлга бошлади.

«Ҳолбуки, У бизни йўлимизга ҳидоят қилди».

Биз Унинг инояти ила саодат йўлимизни топдик. Энди бизга ҳеч нарса таъсир қилмайди. Шу йўлдан событқадам бораверамиз. Бу саодатга эришиш йўлида,

«Бизга берган озорларингизга, албатта, сабр қиламиз».

Бу борада биз иккиланмаймиз ҳам, бўшашмаймиз ҳам.

«Таваккал қилувчилар фақат Аллоҳгагина таваккал қилсинлар».

Тортишув шу ерга етганида ўзларининг фикрий ва ақлий жабҳада енгилганликларини сезган, масалани тинч йўл билан ҳал қилишда ютқазишларини билган кофирлар куч ишлатишларини айтиб таҳдид қилдилар:

13. Куфр келтирганлар ўз Пайғамбарлариға: «Албатта, биз сизларни еримиздан чиқариб юборумиз ёки, албатта, миллатимизга қайтурсизлар», дедилар. Бас, Роббилари уларга: «Албатта, Биз золимларни ҳалок қилурмиз.

14. Ва улардан сўнг у ерга сизни жойлаштиurmиз. Бу эса, мақомимдан хавф қилганлар ва таҳдидимдан қўрққанлар учундир», деб ваҳий қилди.

Кофиirlар жамияти, жоҳилий жамият ўз ичидағи ҳақиқий мусулмоннинг ҳақиқий Ислом учун ҳаракат қилишига ҳеч қачон рози бўлмайди.

Ғайриисломий жамият-тузум ичida биргина ҳақиқий мусулмон туришидан ҳам қаттиқ хавфсирайди. Чунки ўша мусулмон уларнинг ботилини, ҳийланайрангини фош қилиши ва ҳақиқий тўғри йўлни кўрсатиб қўйиши мумкин. Шу сабабдан ғайриисломий тузум ҳақиқий мусулмон олдига масалани кўндаланг қўяди: бизнинг миллатимизга қўшиласан, биз қандай юрсак, шундай юрасан ёки бизнинг еримиздан чиқасан, ўлдириласан, қамаласан ёки сургун қилинасан, дейди.

Бу ҳақиқатни ушбу оятда кофиirlарнинг ўзларига келган Пайғамбарларга айтган гапларидан билиб оламиз.

«Куфр келтирганлар ўз Пайғамбарлариға: «Албатта, биз сизларни еримиздан чиқариб юборумиз ёки, албатта, миллатимизга қайтурсизлар», дедилар».

Тасаввур қилинг: Пайғамбар янги келган, ҳозирча бир ўзи, ёнида унга иймон келтирган мўминлар ҳам йўқ. У Аллоҳ томонидан элчи бўлиб келганини айтди, холос. Аввал-бошда кофиirlар у билан баҳсга киришдилар. Турли айбларни қўйиб кўрдилар, ҳужжат-далил талаб қилдилар. Аммо баҳсда ютқаздилар. Ақлий тортишувда енгилдилар. Зотан, кофиirlарда ақлга тегишли ҳеч нарса бўлмайди. Кейин куч ишлатиш, дўқ-пўписага ўтмоқдалар. Чунки улар ақлий баҳсда ютган шахснинг жамият аъзоларини ўзига қаратиб олишидан қўрқадилар. Шу ўринда кофиirlарнинг «сизларни еримиздан чиқариб юборамиз» дейишларига эътибор беринг. «Еримиздан» ер уларники эмиш. Аллоҳнинг ерини ўзиники қилиб олишибди. Ҳолбуки, улар ерга қанчалик ҳақли бўлсалар, ўша ерда туғилиб ўсган Пайғамбар ҳам шунчалик ҳақлидир. Балки ўша ерни халқ этган Холиққа иймони туфайли улардан кўра ерда унинг кўп ҳаққи бор. Лекин туғёнга кетган кофиirlар доимо ҳаддан ошдилар.

Икки томон шундай тортишиб турганда ҳал қилувчи сўз Аллоҳ таоло томонидан келди:

«Бас, Роббилиари уларга: «Албатта, Биз золимларни ҳалок қилурмиз. Бу эса, мақомимдан хавф қилганлар ва таҳдидимдан қўрқанлар учундир», деб ваҳий қилди».

Аллоҳ таоло сўзини Пайғамбарларга қаратди. Кофириларни, худди улар йўқдай, эътиборга ҳам олмади. Пайғамбарларнинг кўнгилларини тинчлантириб, башорат берди. Биз золимларни ҳалок қиласиз, деди. Бизга урғу бериб айтди. Золимлар албатта ҳалок бўлишини таъкидлади.

«Золимлар» деганда кофирилар кўзда тутилади. Чунки куфр энг катта зулmdir. Ўша кофир золимларни ҳалок этгандан сўнг у ерга сизларни, яъни, Пайғамбарларни ва уларга эргашган мўмин-мусулмонларни жойлаштирамиз, деди. У ерга кимки Менинг мақомимдан қўрқса, такаббурлик қилмаса, ўзидан кетиб ҳаддидан ошмаса, ўша жойлашади, деди. У жойга кимки Менинг золимларни ҳалок қилиш ҳақидаги таҳдидларимдан қўрқса, шуни эслаб ўзини зулмдан сақласа, бирорга зулм этмаса, ер юзида фасод қилмаса, ўша ўрнашади, деди. Сўнгра:

15. Фатҳу нусрат сўрадилар ва ҳар бир жабрчи, саркаш кимса ноумидликка учради.

Тафсирчи уламоларимиз Аллоҳдан фатҳу нусрат сўровчилар ким эканлиги ҳақида турлича фикрлар айтганлар. Баъзилари фатҳу нусрат сўровчилар Пайғамбарлар десалар, бошқалари умматлар дерлар. Учинчилари эса, тортишаётган икки тараф бир бўлиб, орамизда ким ҳақ бўлса унга фатҳу нусрат бўлсин, ким ноҳақ бўлса, ҳасратга учрасин, деб айтишган, дерлар.

Бу сўров эса, ҳар бир жабрчи, саркаш кимса ноумидликка учраши билан натижаланади.

Яъни, мўминлар фатҳу нусратга эришдилар, кофир-мушриклар эса ҳалокатга учрадилар. Уларнинг бу дунёда ҳалокатга йўлиқишлиари или иш тамом бўлмайди...